

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027

Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, a fost semnat la 27 iunie 2014 (în continuare Acordul de Asociere) și ratificat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014. Acordul de Asociere a intrat în vigoare la 1 iulie 2016.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 112 din 2 iulie 2014, privind ratificarea Acordului de Asociere, Guvernul urmează să întreprindă măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului de Asociere.

Potrivit art. 6 litera b) și h) din Legea nr. 136 din 7 iulie 2017, cu privire la Guvern, în realizarea funcțiilor sale, Guvernul are printre atribuții asigurarea realizării politicii interne și externe a statului și aprobarea documentelor de politici și acte normative.

Prin Recomandarea nr. 1/2022 a Consiliului de Asociere RM-UE din 22 august 2022, a fost adoptat Programul de Asociere RM-UE 2021-2027. Programul de Asociere este succesorul Agendei de Asociere 2014-2016 și Agendei de Asociere 2017-2019.

La 3 martie 2022, Republica Moldova a depus cererea de aderare la Uniunea Europeană, iar la 17 iunie 2022, Comisia Europeană a prezentat avizul său pe marginea cererii Republicii Moldova, în baza Chestionarului pentru aderare – partea I, după care, la 23 iunie 2022, Consiliul European a recunoscut perspectiva Europeană a Republicii Moldova prin acordarea statutului de țară candidată pentru aderarea la UE.

La 2 februarie 2023, Comisia Europeană a publicat Raportul analitic privind alinierea Republicii Moldova la *acquis*-ul UE. Raportul analitic a evaluat alinierea juridică, precum și gradul de pregătire a Republicii Moldova pentru aplicarea *acquis*-ului UE. Evaluarea a fost realizată pe baza răspunsurilor la Chestionarul pentru aderare – partea II, precum și pe baza informațiilor relevante colectate anterior în cadrul formatelor de dialog prevăzute de Acordul de Asociere și Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător.

Integrarea Europeană a fost fixată drept ”prioritatea zero” a Programului de Activitate a Guvernului ”Moldova prosperă, sigură și Europeană”, iar prin acțiunea 20 a Planului Național ”Construim Moldova Europeană” anul 2030 a fost trasat ca linie de orizont în pregătirea Republicii Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană.

În acest context, în vederea asigurării continuității implementării Acordului de Asociere, realizării prevederilor Programului de Asociere 2021-2027, a concluziilor și recomandărilor din avizul Comisiei Europene privind partea I a Chestionarului pentru aderare și a Raportului analitic privind partea II a Chestionarului, precum și a celor care vor deriva din viitoarele Rapoarte anuale privind Pachetul de Extindere a UE, se propune adoptarea Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027 (în continuare Planul Național pentru Aderare).

Descrierea documentului

Spre deosebire de Planurile Naționale de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere, pentru perioada 2014-2016 și 2017-2019, a căror structură era bazată pe Titlurile Acordului de Asociere, Planul Național pentru Aderare va fi structurat în conformitate cu cele 33 capitole și cele 2 criterii care cuprind întregul *acquis* al UE.

Planul Național pentru Aderare va conține 9 compartimente:

- (1) *Prevederile criteriului de aderare la UE* – va conține (i) prevederi relevante ale Opiniei Comisiei Europene pe marginea Chestionarului pentru aderare, partea I și II; (ii) concluzii și recomandări din viitoarele raportări anuale ale Comisiei Europene privind Pachetul pentru Extinderea UE.
- (2) *Prevederile Acordului de Asociere* – va conține referințe la articole din Acord și/sau referințe la anexele Acordului (cu indicarea articolului, alineatului, literei).
- (3) *Prevederile Programului de Asociere 2021-2027* – conține prioritățile pe termen scurt și termen mediu.
- (4) *Măsurile de implementare* – va conține trei categorii de măsuri – *legi, acte subordonate legii și măsuri de implementare* – codificate în felul următor: "L" – legi; "LT," – legi de transpunere a legislației UE; "LTAA" – legi de transpunere a legislației UE, adoptarea cărora derivă din prevederile Acordului de Asociere; "SL" – acte subordonate legii, "SLT" – acte subordonate legii de transpunere a legislației UE; "SLTAA" – acte subordonate legii de transpunere a legislației UE, adoptarea cărora derivă din prevederile Acordului de Asociere; "I" – măsuri de implementare.
- (5) *Indicator de performanță* – va conține calificative unice și distincte pentru fiecare categorie de măsuri de implementare: "lege adoptată", "act aprobat", "măsură de implementare realizată".
- (6) *Instituțiile responsabile* – va conține referințe la una sau mai multe instituții responsabile pentru realizarea măsurii.
- (7) *Termenul de realizare a măsurii* – va conține referințe la luna și anul realizării măsurii, și după caz termenul de implementare prevăzut în Acordul de Asociere și/sau Programul de Asociere.
- (8) *Legătura cu alte documente de planificare* – va conține mențiuni privind regăsirea măsurii în Planul de Activitate a Guvernului, strategii sectoriale, alte documente de politici sau acorduri internaționale încheiate de Republica Moldova.
- (9) *Costuri estimative/sursa de acoperire a cheltuielilor* – va conține costul estimativ pentru realizarea măsurii și sursa de acoperire a cheltuielilor, care poate fi compusă individual sau cumulativ din: "alocări bugetare" (cu indicarea liniei bugetare), "proiect de finanțare externă" (cu indicarea denumirii proiectului), "proiect de asistență tehnică" (cu indicarea denumirii proiectului), "alte surse legal constituite" (cu indicarea denumirii).

Mecanismul de implementare, raportare, evaluare și actualizare

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va asigura coordonarea generală a procesului de implementare, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului Nr. 868/2022 cu privire la aprobarea Mecanismului de coordonare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și a componenței grupurilor de lucru implicate în asigurarea implementării Mecanismului de coordonare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 679/2009 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană a Republicii Moldova.

Cancelaria de Stat, prin intermediul Centrului de armonizare a legislației, va asigura coordonarea și monitorizarea procesului de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația UE, în

conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE.

Ministerele și alte autorități publice responsabile vor fi responsabile pentru realizarea măsurilor planificate, conform competențelor. În cazul în care pentru realizarea unei măsuri sunt indicate două sau mai multe instituții, prima instituție indicată va purta răspunderea primară pentru realizarea măsurii și va asigura coordonarea activității celorlalte instituții vizate în acest sens.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va transmite tuturor instituțiilor vizate, până la 15 noiembrie 2023, orientările și instrucțiunile privind procesul de planificare, raportare și monitorizare a Planului Național pentru Aderare.

Pentru eficientizarea și facilitarea activității instituțiilor implicate în proces, raportarea progreselor și evoluțiilor pe marginea măsurilor planificate va fi realizată prin 3 raportări pe an, cu interval de 4 luni între fiecare raportare, și un raport anual de evaluare a rezultatelor din anul precedent, care va reflecta cele mai importante progrese înregistrate în implementarea Planului Național pentru Aderare și concluziile/recomandările din raportul Comisiei Europene privind Pachetul de Extindere a UE.

Ministerele și alte autorități publice responsabile, în limita competențelor funcționale, vor prezenta Președinților grupurilor de lucru sectoriale, instituite prin Hotărârea Guvernului Nr. 868/2022, până la data de 15 ianuarie, 15 martie, 15 mai și 15 august, rapoartele privind realizarea măsurilor incluse în Planul Național pentru Aderare, conform orientărilor și instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Președinții grupurilor de lucru sectoriale, în limita capitolului în gestiune, vor prezenta Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și Cancelariei de Stat, până la data de 25 ianuarie, 25 martie, 25 mai și 25 august, rapoartele privind realizarea măsurilor incluse în Planul Național pentru Aderare, conform orientărilor și instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Cancelaria de Stat, prin intermediul Centrului de armonizare a legislației, va prezenta Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, până la date de 25 ianuarie și 25 august, informația privind realizarea măsurilor de transpunere din perspectiva nivelului de aliniere a acestora la *acquis*-ul UE, conform orientărilor și instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va prezenta Guvernului, până la data de 28 februarie, raportul anual de evaluare a implementării Planului Național pentru Aderare în anul precedent, care va fi examinat în cadrul ședinței membrilor Guvernului.

Procesul de raportare va fi strâns corelat cu exercițiul de elaborare a contribuției Republicii Moldova la Pachetul privind Extinderea UE. Astfel, raportările din 15 martie, 15 mai și 15 august vor servi drept material de suport pentru completarea răspunsurilor la întrebările din chestionarul UE din aprilie (contribuția de bază), iunie și septembrie (actualizări la contribuția de bază).

Raportarea din 15 ianuarie va servi drept material de suport pentru elaborarea raportului anual de evaluare a implementării Planului Național pentru Aderare.

Planul Național pentru Aderare va fi un document dinamic supus actualizărilor anuale. Fiecare actualizare va include integrarea recomandărilor și criteriilor de referință stabilite în Rapoartele anuale de progres publicate de Comisia Europeană privind Pachetul pentru Extinderea UE, precum și

în funcție de alte evoluții în relațiile oficiale ale Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, prin introducerea de noi măsuri și posibilitatea de revizuire a datelor din compartimentele (5), (6), (7), (8) și (9).

Ministerele și alte autorități publice responsabile, în limita competențelor funcționale, vor acorda suport Președinților grupurilor de lucru sectoriale în completarea și/sau actualizarea anuală a Planul Național pentru Aderare.

Președinții grupurilor de lucru sectoriale, în limita capitolului în gestiune, vor actualiza anual măsurile din Planul Național pentru Aderare, în strânsă coordonare cu instituțiile membre ale grupului de lucru, și vor prezenta actualizările respective Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, până la data de 31 decembrie, conform orientărilor și instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va prezenta Guvernului anual, până la 31 ianuarie, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la actualizarea Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027.

Acoperirea cheltuielilor pentru realizarea măsurilor prevăzute în Planul Național pentru Aderare se va efectua în limita bugetului aprobat pentru autoritățile publice implicate în proces, asistența oferită de partenerii de dezvoltare, în special Uniunea Europeană.

Ministerele și alte autorități publice responsabile, în limita competențelor funcționale, vor fi responsabile de estimarea și bugetarea costurilor, și vor acorda suport Președinților grupurilor de lucru sectoriale în completarea și/sau actualizarea anuală a datelor din compartimentul (9).

Președinții grupurilor de lucru sectoriale, în limita capitolului în gestiune, vor completa și/sau actualiza anual datele din compartimentul (9) și vor prezenta actualizările respective Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, până la data de 31 decembrie, conform orientărilor și instrucțiunilor Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Hotărârea Guvernului nu implică riscuri economice pentru Republica Moldova.

Nicu POPESCU,
Viceprim-ministru, ministrul
afacerilor externe și integrării europene